

H ö s t t r ä f f - 2012 med medlemsföreningarna i Torsås Kustmiljögrupp

Exkursioner med stövlarna på, Sloalycke våtmark samt öringens lek i Bruatorpsån och avslutning i Båtklubbens lokaler i Bergkvara hamn, lördagen den 20 oktober 2012.

Bild. Avslutning i Båtklubben

Temat för Höstträffen är ”Rent vatten” med stövlarna på

Minnesanteckningar

avslutning, uppsummering, utvärdering av dagen eftermiddagens program

Följer det detaljerade programmet med hålltider som utsänts med inbjudan till samtliga medlemsföreningar i Torsås Kustmiljögrupp samt till de personer och organisationer som återfinns på sekretariatets externa mailinglista. Namn anges med förnamn följt av efternamn i versal. Detaljerat program återfinns Du i slutet av minnesanteckningarna.

Återsamling, Båtklubbens lokaler i Bergkvara hamn

Representanter och kontaktpersoner från Gunnarstorps Miljöförening, Norragårdens Samfällighetsförening, Bergkvara Samhällsförening och Järnsida stugförening minglar runt och pratar med Håkan Algotsson, ordförande i Vattenrådet samt de inbjudna gästerna under och efter det enkla ”fikat”.

Inledning efter ”fikat” – Rune Fransén, ordf. i Torsås Kustmiljögrupp

Rune F vänder sig till Håkan A och framför ett särskilt TACK för hans beredvillighet att ställa upp, så här en lördag för de ideella krafterna inom Torsås kommun som arbetar med

miljöfrågor som berör vattnet på dess ”vågrätta” väg från källan till slutmålet i Kalmar sund. Rune F riktar sig särskilt till Håkan A och uttrycker sin uppriktiga tacksamhet gentemot kommunen för det arbete som läggs ner för att klippa vass utmed kuststräckan i Torsås kommun och den miljövinst som detta arbete innebär. Denna uppskattning är egentligen en direkt vidarebefordran från medlemsföreningarna i Kustmiljögruppen till de förtroendevalda och till Assar Johansson, som entreprenör och förare av Truxormaskinen, som kan läsas i diariet under september månad 2012. Klicka nedan för att läsa mer.

<http://www.kustmiljogruppen.org/dokumentarkiv/diarium-2012/>

Kustmiljögruppen har tillsänt Vattenrådet en utvärdering av vasslåttern i halvtid 2012 som återfinns i protokoll från styrelsens sammanträde 2012-09-20, § 12176. Klicka här för att läsa mer. <http://www.kustmiljogruppen.org/miljoskrivelser/>

Håkan Algotsson, ordförande i Vattenrådet, tillika kommunstyrelsens ordförande ger Torsås kommuns syn på hur det står till med kustvattenmiljön.

Håkan A inleder med en fråga som ställs direkt till deltagarna. Vet Ni vad som händer i hamnen och vad är det för svart ”grejsimojs” som ligger på hamnplan? Håkan blir svaret utan. Jo, säger Håkan A det är järnmalm och fortsätter med frågan, hur i hela friden har den kunnat hamna där? Kommunen har efter förhandlingar med speditörsföretaget Höglunds i Kalmar tecknat ett nyttjanderättsavtal för den del av hamnen som ligger mellan stationshuset och reningsverket. Höglunds deltar som en utav flera aktörer i ett projekt med att bygga vindkraftverk i Kårehamn. Fundamenten för vindkraftstornen är gjutna av betong och placerade på botten. För att dessa ska stå tillräckligt stadigt är de belastade med tungt material vanligtvis makadam. I Kårehamn krävdes det tyngre material och valet föll på järnmalm som transporterats från Narvik till hamnen i Bergkvara och vidaretransport till Kårehamn.

Därefter övergår Håkan A till att ge sin syn på hur det står till med kustvattenmiljön. Tillståndet är fortfarande långtifrån bra, men samtidigt kan det konstateras att det blir långsamt bättre. ”Vatten” är ett viktigt inslag i vår miljö och en förutsättning för allt liv. Håkan A citerar Eva Steiner, en av föreläsarna vid ”Vattensamling 2012 i Torsås kommun som påminner oss om att det är samma vatten som sedan urminnes tider cirkulerar och att vattnet därmed är ett lån till kommande generationer”.

Håkan A ger en provkarta på åtgärder för att förbättra den biologiska mångfalden som alla mynnar ut i att reducera näringsläckaget från källan, via åtgärder uppströms i vattensystemen för våra åar och bäckar i kommunen (se mera inåt landet) till kustmiljönära åtgärder som vasslätter.

De samlade åtgärderna ligger som grund för det hållbara samhället över tid och som ger oss alla, boende, sommargäster, turister och förbipasserande en trivsamt miljö för rika naturupplevelser i en bygd fylld av svensk historia. Under senare tid har kommunen arbetat

mycket intensivt och aktivt med vattenmiljöfrågorna via MOMENT-projektet som avslutades, i augusti 2012. Detta projekt har både gett och tillfört kommunen mycket under Stan Weyns ledning och projektansvar genom...

- Att det verkligen engagerat människor. Vision Bergkvara (VB) är ett mycket tydligt exempel på ett lokalt och seriöst engagemang, som aldrig kommit tillstånd enbart med kommunens hjälp.
- Ökat det lokala engagemanget, kunskapen och förståelsen för aktiv vattenförvaltning, vilket bl.a. Kustmiljögruppens och dess medlemsföreningars ideella insatser vad avser omhändertagandet av vassen efter kommunens vasslåtter ger stöd för.
- Att ett antal och viktiga vattenförvaltnings projekt sett dagens ljus för att nå och uppfylla EU:s vattendirektiv.

Dagsläget är enligt Håkan A ...

- Många projekt.
- Våtmark, sedimentfälla, översvänningsområde, fisklekplats Sloalycke.
- Våtmark och fisklekplats i Sandlycke med miljöeffektiviserande åtgärder vars syfte är näringsreduktion och sedimentavskiljning.
- Kalkning av öppna diken som mynnar ut i Grisbäcken och Bruatorpsån - Kroka, vars syfte är näringsrening genom att fosfor (P) komplexbinds till kalken.
- Vision Bergkvara (VB) är ett mångfasetterat miljövårdsprojekt vars syfte bl.a. är förbättrade lekmöjligheter för gädda, vilket blir en värdemätare på hur "bra" vattnet är.
- Vad kan vi använda den slagna vassen till? Bränsle? Havs- och vattenmyndigheten har via Kalmarsundskommissionen beviljat ett anslag på 25 000 kronor för utvärdering av pelletstillverkning med vass som substrat.
- Framtagning av Va-plan för hela kommunen som skall konkretisera och i praktisk daglig handling visualisera den politiska ledningens mål, visioner och ambitioner om hur vi skall jobba med Va-verksamheten. Vattenrådet är referensgrupp i Va-arbetet och därmed också direkt Torsås kustmiljöförening med sina två ordinarie representanter.
- Håkan A framhåller den inbjudan som gått ut från Pernilla Landin vid Samhällsbyggnadsförvaltningen till kontaktpersonerna och dess medlemsföreningar i Torsås Kustmiljögrupp. Pernilla Landin skriver...

Hej Alla vattenvänner!

Den 27 -28 november genomförs det femte ERB mötet för vatten samt MOMENTS slutkonferens. Om du är intresserad att delta måste anmälan göras senast den 15

november. Slutkonferensen kommer att hållas i Kalmarsalen. Under dag 2 kommer vi att besöka vår kommun! Hoppas ni tycker att detta låter intressant!

För mer information hänvisas till Kustmiljögruppens hemsida under linjalrubriken *Dokumentarkiv/diarium 2012 med datum 2012-10-17*, där Du hittar inbjudan, anmälningsinformation samt program. Ingen konferens- eller anmälningsavgift, då det sker inom MOMENT-projektets regi.

Håkan A ställer frågan till deltagarna ”hur går vi nu vidare med nya projekt och finansieringen av dessa”? Svaret ges ganska omgående genom att Håkan A ger tankar åt att vi d.v.s. kommunen, i första hand måste förbättra och fördjupa dialogen med Kalmarsundskommissionen. I denna dialog måste det till ett mycket tydligare informationsutbyte om hur vi både kan, vill och skall arbeta med aktiv vattenförvaltning över kommun- och Vattenrådsområdesgränserna, då det finns ett antal vattendrag som gemensamt berör och ligger över kommungränserna och är på så sätt gemensamma. Håkan A ser det som helt nödvändigt att bjuda in representanter från Kalmarsundskommissionen till en gemensam och öppen diskussion för att dela med oss av varandras kunskaper och erfarenheter.

Focus enligt Håkan A är...

- Revidering, översyn, genomgång av Kustvårdsplanen för en ny period 2013-2016. Vattenrådet kommer att bjuda in till ett möte den 14 februari 2013 med frågeställningarna...
 - hur är upplägget?
 - lägesrapport.
 - nästa steg.
 - hur jobbar vi vidare?
 - nästa version?
 - är namnet rätt? Vattenvårdsplan?
 - är tiden för planens giltighet lämplig med hänsyn till översikts- och detaljplaner?
 - inbjudan av Vattenråd över kommungränsen till gemensamma diskussioner som berör samma vattendrag
- Va-plan.
- Utveckla samarbetet med Kalmarsundskommissionen.
- Bredda vattenförvaltnings- och miljöfrågor till näringslivet för att skapa engagemang och förståelse för ett hållbart samhälle.

Rune Fransén, ordförande i Torsås Kustmiljögrupp, medlemsföreningarnas (från norr till söder) aktuella projekt och frågor

Gunnarstorps Miljöförening

Tomas O berättar att den klippta vassen fortfarande ligger kvar på ”holmarna” och att en lösning för omhändertagande av densamma är på gång. Det kan skönjas tydliga resultat av vassklippningen genom bättre cirkulation, ett friskare vatten, mer gäddor. Focus ligger nu på fisket genom att trygga reproduktionen.

Djursviks hamnförening – ingen representation

Djursviks Samhällsförening

Göran W berättade att Assar J har klippt vassen även i år till största belåtenhet. Vassen har föreningens medlemmar tagit hand om och återfinns på en markyta av ca 100 m² vid boulebanan för vidare åtgärder. Särskilt aktuellt nu är vad som kommer att hända på och inom det gamla festplatsområdet, där man önskar stycka av delar av området för byggnation av småhus och även anlägga en strandpromenad. Handlingar är insända till Länsstyrelsen av markägarna.

Fortfarande finns det problem i en del fastigheter efter 2010 års översvämning av Bruatorpsån, då den steg mer än 2 meter och orsakade svåra källaröversvämningar, med efterföljande problem av såväl praktisk som ekonomisk natur.

Göran berättade vidare, att det finns en mycket kraftig växtlighet utmed åkanten och ute i Bruatorpsån, vilket medfört att den blivit väsentligt smalare på flera ställen. Innan ån mynnar ut i havet finns två sidoflöden mot öster, riktade mot arkipelagen, vilka till största delen är igenväxta. Ett återställande av genomströmningen i dessa sidoflöden torde kunna förbättra vattenflödet och därigenom minska trycket uppifrån.

Resultatet av årens vasskördar tycks vara, att vassen växer betydligt långsammare, vilket verkar göra att den inte längre tillväxer utåt sundet.

Djursviks Stugförening - Ingen representation

Norragårdens Samfällighetsförening

Pia Prestel berättar att Samfällighetsföreningen är indelad i tre skötselområden, där det mellersta och södra området har slagit vass. Genom att det är ganska blött på sjöängarna

försvårar detta omhändertagandet av den slagna vassen. Samfällighetsföreningens mellersta och södra grönområdessektioner har därför köpt in tjänster från PKN-konsult för omhändertagande och transport av vassen till ett lämpligt område som ligger tillräckligt högt för att vara säkert för högvatten. Det är tänkt att vassen skall läggas ovanpå en risbädd för att torka bättre och brännas till våren 2013 i avvaktan på ett bättre omhändertagande, förhoppningsvis i enlighet med Magnus Rosenborgs tankar som finns redovisade på Kustmiljögruppens hemsida *Länklista/miljöskrivelser*. Klicka nedan för att läsa mer. <http://www.kustmiljogruppen.org/miljoskrivelser/>

Pia framför sitt TACK till Assar J, numera vår allas ”Vassar” för det mycket fina arbete som han nedlagt på att klippa vassen inom den mellersta och södra delen av Norragårdens Samfällighetsförening.

Rune F berättar att han fått pellets gjort på vass, men vid förbränning i den egna pannan visade det sig att pelletsen ”koxade”, vilket var lite förvånande. Vidare redogörs för att Havs- och vattenmyndigheten via Kalmarsundskommissionen beviljat ett anslag på 25 000 kronor för att utreda möjligheterna till att tillverka pellets av vass.

Ragnabo Miljö- och Samfällighetsförening – Ingen representation

Miljöföreningen Södra Ragnabo

Representeras av Rune F som framför ett särskilt TACK till Assar J för klippning av vass under 2012.

Torsås Naturskyddsförening – Ingen representation

Yrkesfiskarna – Ingen representation

Vision Bergkvara

Britt-Marie Ö berättar att Ängskären håller på att tömmas på vatten för den större muddringsinsats som inom kort kommer att påbörjas med hjälp av grävmaskiner. Vassen är ännu inte slagen på den södra delen av Ängskären med anledning av den planerade muddringen. Muddringen av Ängskären görs av miljöskäl för att skydda och bevara den akvatiska faunan och florin inom området, men även med sikten inställt på framtida satsningar enligt den mål- och programförklaring som Vision Bergkvara (VB) framtagit för att utveckla

Bergkvara. De ekonomiska resurser/bidrag som VB fått från Leader Sydost räcker till muddring av södra Ängskären. Länsstyrelsens tillstånd avser också södra Ängskär. Britt-Marie Ö går fram och pekar på den karta som finns upphängd i Båtklubbens lokaler och som visar på den del av projektet i Vision Bergkvara som avser anläggandet av en ”fiskefabrik” för gädda, enligt modell Mönsterås i de norra delarna av Ängsskären nedanför Bertil Aspernäs marker. Innan detta är aktuellt måste tillstånd från markägarna och länsstyrelsen inhämtas. Ansökan om bidrag måste också inhämtas. Det projektet ligger i etapp 2 av Vision Bergkvara.

Bergkvara Hembygdsförening – Ingen representation

Kärrabo Kustvårdsförening

Rune Alexandersson, Per Aspernäs och Bengt Larsson berättar att föreningen är ny medlem i Torsås Kustmiljögrupp sedan i mars 2012 och att mycket kraft och arbete har lagts ner på att bilda föreningen och att ta fram en verksamhetsidé för det första verksamhetsåret.

Föreningen har av egen kraft ansökt om tillstånd för vattenverksamhet avseende vassklippning hos Länsstyrelsen och funderar nu som bäst på när tillstånd erhålls hur omhändertagandet av vassen skall gå till, vilket ger en god bild av det aktiva arbete som styrelsen bedriver för att komma igång med en god vattenförvaltning inom området.

Inom det skötselområde som föreningen verkar finns det ett antal stenbryggor för förbindelse som föreningen har en tanke om att ta bort, för att erhålla en bättre genomströmning för ett friskare vatten som leder både till en förbättrad vattenkvalité såväl som vattenstruktur.

Vidare berättas att alla de större markägarna både har och visar ett stort engagemang för det område som dessa markägare har rådighet över.

Styrelsen har vidare erbjudit sig att ta ansvar för vassklippning i och kring badudden i Bergkvara, då vassröjningen inte fungerar tillfredställande.

Inom skötselområdet återfinns ett mindre flöde av vatten, dike, som mynnar ut i arkipelagen i Kalmarsund vars status är mycket sämre än den som uppvisas för Grisbäcken, vilket har kunnat styrkas med hjälp av provtagning. Topografin inom området gynnar att lämpliga och väl avvägda åtgärder vidtas.

Norra Kärr Stugförening – ingen representation

Björkenäs Stugförening – Ingen representation

Järnsida Stugägareförening

Egon Bergman uttrycker sin glädje över att Järnsida Stugförening hamnade på första plats på den turordningslista som Rune F gjort upp på delegation av Torsås kommun, då det gäller klippning av vass inom Torsås kommun. Egon B riktar ett stort TACK till Assar J, förare av Truxormaskinen, för det fina arbete han gjort i samband med vasslåttern i Järnsida. Något omhändertagande av den klippta vassen har ännu inte skett. Markägaren och stugägareföreningen är dock fullt medvetna om vad Länsstyrelsens tillstånd kräver av dem i samband med vasslåtter och man har en ambition att fullfölja det program som vasslåttern innebär för ett ”friskare” Kalmarsund.

Inom området finns det en större kvävefälla, vars främsta funktion är att fånga upp mängden närsalter i detta fall kväve (N). Några andra vattenvårdande projekt finns f.n. inte i Järnsida.

Södra Kärr Samfällighetsförening – Ingen representation

Det finns ingen av Samfällighetsföreningens kontaktpersoner närvarande, varför Rune Fransén som varit med i projektledningen ger en kort sammanfattning. Rune F berättar om, att viken mellan Nötholmen och fastlandet i Södra Kärr vad avser vattenkvalité och vattenstruktur samt biologisk mångfald under många år har påtagligt försämrats. Under hösten 2011 tillsattes en projektgrupp som skulle se över möjligheterna till att återställa och återskapa det sund som fanns mellan fastlandet och Nötholmen i medio 1940-talet genom att ”öppna upp” den vägbank som nu finns på platsen med en bro med en spännvidd upp till 20 meter.

Rune Fransén berättar att han själv deltagit i att kartera botten i viken mellan Nötholmen och fastlandet, vars resultat framgår av bilaga nr 10 som finns att läsa på Kustmiljögruppens hemsida. Klicka nedan för att läsa ansökan.

<http://www.kustmiljogruppen.org/genomstromningsprojekt-sodra-karr-2012-2019/>

Karteringen visar att det finns ett sedimentlager som i och för sig varierar, men som i vissa fall uppgår till inte mindre än 120 cm.

Samfällighetsföreningen har genom sin styrelse inlämnat en ansökan ur ”Fiskefonden för bevarande, skydd och utveckling av den akvatiska faunan och floran” till Länsstyrelsen som är remissinstans innan den går vidare till Jordbruksverket för beslut, vilket beräknas ske under senhösten 2012.

Grämckulla Intresseförening – Ingen representation

Karl-Gustaf (Kåge) Eklund, sekreterare i Torsås Kustmiljögrupp, utvärdering av ”Höstträffen 2012”

Kåge vänder sig till deltagarna, en efter en, och ber om muntlig feedback på hur de har upplevt dagen ”Höstträffen 2012” med stövlarna på.

Följande omdömen lämnas ...

- Det är alltid roligt att vara med där saker händer!
- Dagen har varit fullt godtagbar!
- Många intressanta infallsvinklar har belysts och diskuterats utifrån en helhetssyn på vattenförvaltning!
- Värdefullt att få träffa både representanter för kommunen och från de övriga medlemsföreningarna!
- Bra program med aktiviteter både ute och inne.
- Tacksam att få vara med och representera medlemsföreningen och det arbete för vattenfrågor som Kustmiljögruppen bedriver.

Karl-Gustaf Eklund, sekreterare i Torsås Kustmiljögrupp, medlemsföreningarnas önskemål om program för ”Vårträffen 2013

”Vårträffen 2013” är preliminärt inplanerad till lördagen den 11 maj 2013, dvs. lördagen efter Kristi Himmelfärds dag eller Bergkvara-dagen.

Efter diskussion lämnas förslaget, kalkning av dike i ett lämpligt vattendrag inom Torsås kommun.

Rune Fransén, ordförande i Torsås Kustmiljögrupp, avslutning med uppsummering

Rune F tackar kontaktpersonerna för medlemsföreningarna för ett aktivt deltagande med många intressanta frågor och reflektioner. Ett särskilt tack riktas till Håkan Algotsson, Pernilla Landin som varit dagens stora informationskälla samt till Ove Lindh som dokumenterat dagen med hjälp av kamera.

Minnesanteckningar kommer i sedvanlig ordning att finnas på Kustmiljögruppens hemsida och finnas med i Nyhetsbrevet för november månad 2012.

Ordföranden tar även tillfället i akt och tackar Pia Prestel och Solbrith Hellman för att de som vanligt alltid ställer upp och hjälper till för att alla vi andra skall få något varmt och gott i magen.

Än en gång hjärtligt tack till alla och en var för fin och trevlig medverkan.

Rune Fransen avslutar med att omnämna att följande företag har sponsrat Kustmiljögruppens ”Höstträff 2012”, nämligen...

Sponsorer till ”Höstträffen 2012” är

BergkvaraBuss

Strandbygget Bageri

Bergkvara Båtklubb

- 12.15 Torsås kommuns syn på hur det står till med kustvattenmiljön **Håkan Algotsson**
Ordf. Ks Torsås kommun
- 12.30 Medlemsföreningarnas aktuella projekt och frågor **Rune Fransén**
- 13.00 Utvärdering av dagen
Medlemsföreningarnas önskemål om program för ”Vårträffen 2013”. **Karl-Gustaf Eklund**
Skr. Kustmiljögruppen
- 13.15 Avslutning
Uppsummering av dagen **Rune Fransén**

Vid pennan i Bergkvara den 4 november 2012

Karl-Gustaf Eklund
Sekreterare